

ДО ПИТАННЯ РАТИФІКАЦІЇ РИМСЬКОГО СТАТУТУ УКРАЇНОЮ

TO THE QUESTION OF RATIFICATION OF THE ROMAN STATUTE IN UKRAINE

Песьота О.В., студент

*Інститут прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

У статті аналізується визначена Римським статутом 1998 року юрисдикція Міжнародного кримінального суду. Досліджено передбачені Римським статутом способи визнання юрисдикції даного судового органу. Описується пройдений Україною шлях у напрямі визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду на умовах, визначених Римським статутом. Констатується той факт, що положення Римського статуту стосовно того, що Міжнародний кримінальний суд доповнює національні органи кримінальної юстиції, не зобов'язують його держав-учасниць включати Міжнародний кримінальний суд до національних систем судустрою та надавати йому статусу найвищого суду порівняно із внутрішньодержавними судовими органами. Наголошується на необхідності та важливості імплементації Римського статуту Україною з метою вирішення гострих політичних проблем, пов'язаних з анексією Автономної Республіки Крим та військовими подіями на сході держави.

Ключові слова: імплементація, Конституція України, міжнародні злочини, Міжнародний кримінальний суд, органи кримінальної юстиції, ратифікація, Римський статут, юрисдикція.

В статье анализируется определенная Римским статутом 1998 года юрисдикция Международного уголовного суда. Исследованы утвержденные Римским статутом способы признания юрисдикции этого судебного органа. Описывается пройденный Украиной путь к признанию юрисдикции Международного уголовного суда на условиях, закрепленных в Римском статуте. Констатируется тот факт, что положения Римского статута относительно того, что Международный уголовный суд дополняет отечественные органы уголовного юстиции, не обязывают его государств-участников включать Международный уголовный суд в национальные системы судостроения и наделять его статусом наивысшего суда по сравнению с внутригосударственными судебными органами. Аргументируется необходимость и важность имплементации Римского статута Украиной с целью решения острых политических проблем, связанных с аннексией Автономной Республики Крым и военными действиями на востоке страны.

Ключевые слова: имплементация, Конституция Украины, международные преступления, Международный уголовный суд, органы уголовной юстиции, ратификация, Римский статут, юрисдикция.

The Rome Statute of the International Criminal Court – International Treaty, ascending to the International Criminal Court. Passed on the diplomatic conference in Rome 17 March 1998 year and typing the honor from 1 March 2002 year. Mill on the grass 2011 year treaty ratified by 114 states. The article analyzes the jurisdiction of the International Criminal Court defined by the Rome Statute of 1998. The ways of recognizing the jurisdiction of this judicial body as foreseen by the Rome Statute are investigated. Characterized by Ukraine's way to the recognition of the jurisdiction of the International Criminal Court on the conditions enshrined in the Rome Statute. It is stated that the provisions of the Rome Statute that the International Criminal Court complements the domestic criminal justice authorities do not oblige its member states to include the International Criminal Court to the national judicial system and to give it the status of the highest court in comparison with the domestic judicial authorities. The necessity and importance of the implementation of the Rome Statute by Ukraine in order to solve acute political problems associated with the annexation of the Autonomous Republic of Crimea and military actions in the east of Ukraine are argued. The ratification of the Rome Statute is not in the legal, but in a more political aspect, because of the fact that the International the criminal court may, on its own initiative, open and conduct proceedings in the case, bringing the perpetrators to justice without distinction of the immunity available under national law, current officials may have some concerns about possible personal liability. So, today, given the difficult political situation, ratification Ukraine's Statute of the International Criminal Court is more than ever necessary and as never before possible, because the actual obstacles are referred to there is no real power of the government, only one legal entity remains an obstacle that can also be overcome by adopting amendments to the Constitution Ukraine, namely art. 124 which, unfortunately, have been introduced already for many years.

Key words: implementation, Constitution of Ukraine, international crimes, International Criminal Court, criminal justice authorities, ratification, Rome Statute, jurisdiction.

Держави з різних регіонів світу вже визнали юрисдикцію Міжнародного кримінального суду. Актуальним визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду є і для України, яка підписала Статут Міжнародного кримінального суду 20 січня 2000 р., а її офіційні посадові особи неодноразово публічно наголошували на необхідності його ратифікації. Однак станом на жовтень 2018 р. Україна не виконала зобов'язання щодо ратифікації Римського статуту. Верховна Рада України лише закріпила в ч. 5 ст. 124 Конституції України положення, що дозволяє Україні повернутися до розгляду питання про визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду після 30 червня 2019 р. Однозначно, визначення терміну та способу висловлення згоди на обов'язковість міжнародного договору є внутрішнім правом держави, проте той шлях ратифікації, який обрала Україна, не лише порушує взяті нею міжнародні зобов'язання, а й суперечить інтересам всього українського народу, зокрема, у частині гарантування національної безпеки, територіальної цілісності, громадського порядку, економічного добробуту та прав людини.

Метою статті є дослідження історії появи, повноважень та ролі діяльності Міжнародного кримінального суду як гаранта невідворотного притягнення до відповідальності

суб'єктів за найбільш суспільно небезпечні міжнародні злочини. За мету береться констатація сучасного стану вирішення питання імплементації та ратифікації Римського статуту Україною. І, звісно, основним завданням є наведення вагомих аргументів щодо необхідності такої ратифікації й імплементації Україною для нівелювання такого явища, як безкарність Росії за свавільні дії щодо України.

У правовій доктрині поширена проблема, коли багато вчених досліджують конкретне питання, але, як потім виявляється, таке питання залишається недослідженим. Не є винятком і питання імплементації та ратифікації Римського статуту Україною. Даною проблемою цікавилися безліч вітчизняних та міжнародних науковців у сфері кримінального та міжнародного публічного права, порівняльного правознавства, дипломатії. Серед них К. Амбос, М. Буроменський, Ш. Бассіуні, А. Бос, В. Верещетин, М. Гнатівський, Н. Дрьоміна, А. Кассезе, Ю. Колосов, Дж. Кроуфорд, Ф. Кірш, Д. Левін, Р. Мей, Дж. Мерфі, В. Нанда, А. Наумов, В. Панов, А. Пеле, Ю. Решетов, Т. Сирод, В. Точилівський, Г. Тункін, М. Ушаков, Р. Філіпс, І. Фісенко, А. Ціммерман, С. Черниченко й інші фахівці.

Незважаючи на велику кількість наукових праць із даної проблеми, невирішеними досі залишається питання,

у чому саме виявляється нагальна необхідність імплементації та ратифікації Римського статуту. Наукова доктрина лише загально пояснює, чому Україна повинна визнати юрисдикцію Міжнародного кримінального суду. Справді, є наукові праці, які так чи інакше пояснюють, чому це потрібно Україні з політичного погляду. Проте в даній статті наведена вичерпна та повноцінна аргументація необхідності такої ратифікації й імплементації за умов агресії Російської Федерації (далі – РФ), що має науково-практичне значення.

Важливим засобом забезпечення стабільності міжнародно-правових відносин є формування в системі міжнародного права інституту кримінальної юстиції. Тому 1994 р. Комісія міжнародного права Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) ухвалила проект Статуту Міжнародного кримінального суду (далі – МКС), підготовлений робочою групою, та рекомендувала скликати дипломатичну конференцію для розгляду цього проекту й ухвалення міжнародної конвенції про створення Міжнародного кримінального суду. Рішення про скликання дипломатичної конференції ухвалено лише 1996 р. (резолюція Генеральної Асамблеї ООН 51/207 від 17 грудня 1996 р.). Далі, 17 липня 1998 р. на дипломатичній конференції в Римі 120-тма державами ухвалено Римський статут – міжнародний договір, яким засновано Міжнародний кримінальний суд [1, с. 107]. Важливо зазначити, що Міжнародний кримінальний суд є першим правовим інститутом, що діє постійно. Місцезнаходження Міжнародного кримінального суду – місто Гаага (Нідерланди). Юрисдикцію Міжнародного кримінального суду станом на 1 вересня 2017 р. визнали 124 держави, серед них і досі немає України. Термін «юрисдикція», який походить від лат. *jurisdiction* – «судочинство», від *jus (juris)* – «право» і *dicere* – «говорити, проголошувати», використовується як у внутрішньодержавному, так і в міжнародному праві. Щодо юрисдикції міжнародної, то її зміст, на думку представників доктрини міжнародного права, відповідає поняттю компетенції різних міжнародних органів, наприклад, консульська юрисдикція [2, с. 1108], або означає підсудність окремої категорії справ міжнародним органам. Ю. Педько зазначає, що даний вид юрисдикції, на відміну від юрисдикції держави, є певним обмеженням державного суверенітету, бо для визнання юрисдикції будь-якого міжнародного органу необхідна явно виражена згода відповідної держави [3, с. 490].

МКС має таку структуру: 1) Президія; 2) Апеляційна палата, Судова палата і Палата попереднього провадження; 3) Канцелярія прокурора; 4) Секретаріат. До складу Міжнародного кримінального суду входять 18 суддів, що обираються на термін 9 років шляхом таємного голосування на засіданні Генеральної Асамблеї ООН. Кандидати на посаду судді Міжнародного кримінального суду мають відповідати низці загальних вимог, серед яких високі моральні якості, незалежність та неупередженість, знання хоча б однієї з робочих мов Суду (російської, англійської, арабської, іспанської, французької чи китайської), наявність громадянства держави-учасниці, та спеціальним вимогам. До останніх належить компетентність у сфері кримінального та процесуального права, у відповідних сферах міжнародного права, а також досвід роботи як судді, прокурора, адвоката чи на іншій посаді у сфері кримінального судочинства, або досвід професійної юридичної діяльності, яка стосується предмета судової діяльності Міжнародного кримінального суду. До повноважень МКС входить переслідування та притягнення до відповідальності осіб, які вчинили геноцид, воєнні злочини і злочини проти людяності. Даний судовий орган заснований на основі Римського статуту, ухваленого 1998 р. Існує з липня 2002 р. Важлива подія відбулася 11 квітня 2002 р., коли в будівлі ООН у Нью-Йорку пройшла церемонія прийняття ратифікаційних документів від 10 країн одночасно.

Першими Римський статут ратифікували Боснія, Болгарія, Камбоджа, Конго, Ірландія, Йорданія, Монголія, Нігер, Румунія і Словаччина. Зауважимо, що правовий статус, юрисдикція, повноваження МКС закріплені саме в Римському статуті. Це означає, що МКС не може діяти з тих підстав, що не зазначені в ньому. Аналогічна ситуація скалася і з таким судовим органом, як Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ), який захищає лише ті права суб'єктів, перелік яких наведено в Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. Під час аналізу положень Римського статуту МКС від 17 липня 1998 р. [4] необхідно зазначити таке. До компетенції МКС входить переслідування людини за таких умов: злочин учинений на території держави, що ратифікувала Римський статут; злочин скоєний громадянином держави, яка ратифікувала Римський статут; держава, яка не ухвалила Римського статуту, заявила про злочин як про такий, що належить до юрисдикції Міжнародного кримінального суду; злочин скоєний у ситуації, що становить загрозу міжнародному миру й безпеці, і Рада Безпеки ООН звернулася до МКС відповідно до р. 7 Римського статуту [4]. Також важливо зазначити, що компетенція МКС обмежена в часі: вона поширюється лише на злочини, вчинені після 1 липня 2002 р., тобто після набуття чинності Римським статутом. Щодо конфліктів, які тривають уже двадцять років, такі, наприклад, як війна в Уганді, то його компетенція обмежена тими діями, які були там здійснені після 1 липня 2002 р.

Отже, на нашу думку, МКС є важливою судовою інстанцією, вагомим суб'єктом міжнародного права, що є первентивним чинником для тих, хто планує скоїти важкі злочини проти міжнародних законів. МКС надає можливість жертвам насильства домогатися справедливості. Тобто даний Суд є дієвим інструментом подолання безкарності.

Як вже зазначалося, юрисдикцію Міжнародного кримінального суду станом на 1 вересня 2017 р. визнали 124 держави. Це держави з різних регіонів світу. Серед них 34 африканські держави, 19 – з Азіатсько-Тихоокеанського регіону, 18 – зі Східної Європи, 28 – з Латинської Америки і Карибського басейну, та 25 – із Західної Європи. Україна підписала Статут МКС 20 січня 2000 р. Представники держави заявляють про необхідність якнайшвидшої ратифікації Римського статуту, проте й досі юрисдикція МКС Україною не визнана.

Обов'язково необхідно звернутися до положень ч. 5 ст. 124 Конституції України, в якій зазначено: «Україна може визнати юрисдикцію Міжнародного кримінального суду на умовах, визначених Римським статутом Міжнародного кримінального суду» [5]. Це положення дозволяє Україні повернутися до розгляду питання про визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду після 30 червня 2019 р. Основною перешкодою на шляху отримання статусу держави-учасниці Римського статуту, яка не втратила чинності сьогодні, є висновок Конституційного Суду України (далі – КСУ) щодо відповідності Конституції України Римського статуту Міжнародного кримінального суду від 11 липня 2001 р. № 3-в/2001 (справа про Римський статут), згідно з яким Римський статут МКС, підписаний від імені України 20 січня 2000 р., визнається таким, що не відповідає Конституції України в частині, що стосується положень абз. 10 преамбули та ст. 1 Статуту, за якими «Міжнародний кримінальний суд доповнює національні органи кримінальної юстиції» [6]. Фактично, КСУ дійшов висновку, що більшість із них не суперечать Конституції України. Також КСУ визнав таким, що суперечить Основному закону, п. 3 – питання застосування принципу комплементарності як основи діяльності Міжнародного кримінального суду та його характеру як «такого, що доповнює національні органи кримінальної юстиції». КСУ посилається на релевантні по-

ложення Конституції України, зокрема ст. 124, ч. 1 якої передбачає, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами, і забороняє делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами, та ст. 125, ч. 4 якої забороняє створення надзвичайних та особливих судів. Оскільки положення Конституції України не дозволяють таке доповнення, КСУ дійшов висновку, що приєднання України до Римського статуту МКС буде можливим тільки після внесення відповідних змін до Конституції України [7, с. 186–187; 6].

Варто зауважити, що Україна із 2000-х рр. і дотепер підтримує дипломатичні стосунки з Міжнародним кримінальним судом. Зокрема, 4 квітня 2012 р. міністр закордонних справ К. Грищенко зустрівся із президентом МКС у Гаазі (Нідерланди). На зустрічі пан К. Грищенко висловив схвалення діяльності Суду з боку України та наголосив на намірі України приєднатися до Римського статуту одразу після внесення відповідних змін до Конституції України [8]. Що стосується впливу тих подій, що мали місце в Україні у листопаді 2013 р. – лютому 2014 р., то вони стали новим поштовхом до приєднання України до Римського статуту як держави-учасниці. Україна й досі цілком не визнала юрисдикцію МКС, але визнала юрисдикцію Міжнародного кримінального суду *ad hoc*, відповідно до приписів п. 3 ст. 12 Римського статуту [4], як держава, що не є учасницею Статуту, проте визнає його юрисдикцію стосовно конкретних подій шляхом подання заяви Секретарю МКС. Така держава бере на себе зобов'язання співпрацювати із Судом без будь-яких затримок відповідно до ч. 9 Римського статуту [4, с. 11]. 17 квітня 2014 р. Україна звернулася до прокурора МКС із заявою про визнання юрисдикції Суду щодо можливого скоєння міжнародних злочинів на її території в період із 21 листопада 2014 р. по 22 лютого 2014 р. [9]. Важливою датою для України стало 25 квітня 2014 р., коли прокурор МКС Фату Бенсуда ухвалила рішення про початок попереднього розслідування на території України [10]. Але таке визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду не знімає питання визнання його юрисдикції на постійній основі шляхом внесення відповідних змін до Конституції України.

Після зазначення ролі МКС у системі правосуддя та кроків, що були зроблені державою для повноцінної ратифікації Римського статуту необхідно навести вичерпні аргументи щодо необхідності визнання юрисдикції МКС Україною. Агресія РФ, спрямована на Україну, є військовим злочином, актом тероризму проти миру, безпеки громадян України та держави загалом. Вищезазначений висновок КСУ фактично «заморожує» можливість України повною мірою ратифікувати Римський статут. Нині лише відповідні зміни до Конституції України нададуть можливість визнати юрисдикцію МКС на постійній основі. Варто визнати, що пасивність законодавця, безпідставне відтягування внесення таких змін до Основного закону України унеможливають оперативне притягнення до справедливої відповідальності РФ за вчинення свавільних, антигуманних дій на українській території. Нагадаємо, що 2016 р. Росія вийшла з юрисдикції МКС. На нашу думку, це є доказом визнання порушення міжнародного права, військових злочинів, а також анексії території України. Народний депутат фракції «Блок Петра Порошенка», член комітету Верховної Ради України з питань нацбезпеки і оборони І. Фріз висловила думку, що Росія вирішила приєднатися до групи авторитарних держав, які ініціювали вихід з юрисдикції МКС: «Вітаю Російську Федерацію із приєднанням до групи авторитарних держав, зокрема Бурунді і Гамбії, які ініціювали вихід з юрисдикції Міжнародного кримінального суду». Отже, можна стверджувати, що Росія, відмовившись від юрисдикції МКС, спробувала ізолювати себе від цивілізованих держав, які дотримуються букви міжнародно-правових зобов'язань, беруть участь у суспільних відносинах з урахуванням де-

мократичних принципів. Як відомо, чим більше держава ізолювана від світу, чим менше міжнародно-правових зобов'язань вона ратифікувала, тим складніше такого суб'єкта притягти до справедливої відповідальності. Достатньо пригадати розв'язання А. Гітлером Другої світової війни 1 вересня 1939 р. У той час Німеччина вже не входила до складу Ліги Націй. Це і стало одним із вагомих чинників розв'язання найкривавішої за всю історію війни. Сам факт виходу Німеччини з Ліги Націй «розв'язав» руки нацистам для воєнних дій, оскільки вихід із цього наддержавного утворення означав непоширення на Німеччину низки міжнародних обов'язків. Нині РФ відчужується від юрисдикції МКС. Варто зазначити факти ігнорування РФ рішень ЄСПЛ. Все розпочалося з того, що Росія 2013 р. уперше відмовилася виконувати рішення даної судової інстанції. Ідеться про таке: 2005 р. Московський міський суд засудив Олексія Пічугіна до 20 років ув'язнення за вбивство тамбовських бізнесменів Ольги та Сергія Горіних, замах на життя экс-голови управління громадських зв'язків мерії Москви Ольги Костіної і побиття экс-начальника управління справами «Роспрому» Віктора Колесова. 2007 р. вирок О. Пічугіна замінили на довічне ув'язнення. У жовтні минулого року ЄСПЛ визнав цей вирок несправедливим і зобов'язав Росію відправити справу на перегляд і компенсувати О. Пічугіну моральну шкоду. Згідно з Європейською конвенцією про захист прав людини та основних свобод від 1950 р., РФ, яка підписала цей документ ще 1998 р., зобов'язана була виконати рішення ЄСПЛ. Проте вперше вона відмовилася зробити це. Відтоді Росія накопичила багатий досвід ігнорування рішень ЄСПЛ, що виносяться не на користь РФ. На цьому міжнародно-правовий нігілізм агресора не обмежується, адже Росія періодично задумується над питанням виходу з ООН. На нашу думку, вихід РФ з ООН значною мірою ускладнить процес притягнення агресора до відповідальності за діяння, вчинені на території України.

Також вважаємо за необхідне спростувати наявну у вітчизняній міжнародно-правовій доктрині думку про те, що Росію Україна зможе притягти до відповідальності без визнання юрисдикції МКС за повноцінною процедурою. Як відомо, 6 березня 2017 р. Міжнародний кримінальний суд ООН у Гаазі розпочав розгляд позову України проти Росії. Україна звинувачує РФ у порушенні двох міжнародних конвенцій: про боротьбу з фінансуванням тероризму та про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. МКС у листопаді 2016 р. визнав факт окупації Криму РФ збройним конфліктом. Отже, за таких обставин Україна напевно зможе домогтися справедливості, з урахуванням того, що РФ постійно спростовує та не визнає наявні докази своїх протиправних дій. Якщо МКС визнає Росію винною в раніше зазначених діяннях, то немає абсолютних гарантій добросовісного виконання рішень МКС державою-агресором. Є лише висока вірогідність того, що всі претензії України не будуть задоволені, а тільки обґрунтовані. Щоби Україна отримала гарантії ефективності притягнення до відповідальності РФ та виконання рішення МКС, обов'язково варто ратифікувати Римський статут. Отже, рішення МКС на користь України стане міжнародно-правовим закріпленням фактів порушення РФ двох найважливіших міжнародних конвенцій. Сам факт ухвалення такого рішення найбільш авторитетним міжнародним судом вже має величезне значення.

У підсумку необхідно зазначити, що МКС є авторитетним судовим органом міжнародного значення, що покликаний бути ефективним стримувальним чинником для тих, хто планує скоїти тяжкі злочини проти міжнародних законів. Україною вже зроблено кроки до ратифікації Римського статуту. Проте й досі чинний висновок КСУ, який не дає можливості Україні долучитися до Статуту. Тому є нагальна потреба внесення змін до Конституції України, щоби стати повноправним міжнародно-

правовим суб'єктом. Нині спостерігаємо таку ситуацію, коли Міністерство закордонних справ України робить все можливе, щоб держава ратифікувала Римський статут, проте це неможливо без активності Верховної Ради України (внесення відповідних змін до Конституції), без перегляду та скасування рішення КСУ в справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського статуту МКС. У даному випадку «злий жарт» зіграв так званий механізм стримування та противаг, коли дипломатичні сили держави роблять все можливе для вирішення напруженої політичної ситуації із РФ, а законодавець та КСУ не пропонують шляхів вирішення даної проблеми, постійно аргументують свою пасивність

невідповідністю Римського статуту конституційним засадам України. Тому склалася така ситуація, коли Україна належним чином не визнає юрисдикцію МКС, проте сподівається на справедливе рішення в справі проти РФ. На нашу думку, якщо Україна хоче долучитися до «охорони» миру та безпеки людства, то вона зобов'язана визнавати й юрисдикцію тих органів, які компетентні притягувати до відповідальності за такі злочини. Тому пропонуємо КСУ переглянути та проаналізувати свій висновок у вищезгаданій справі, визнати Римський статут таким, що відповідає Конституції України. Тільки в такому разі Україна стане повноцінним міжнародно-правовим суб'єктом, що веде активну боротьбу проти злочинів у сфері миру і безпеки людства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Щур Б. Діяльність Міжнародного кримінального суду: історія і перспективи. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2011. Вип. 6. С. 106–109.
2. Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т. / відп. ред. Ю. Римаренко, Я. Кондратьєв, В. Тацій, Ю. Шемшученко. К.: Ін Юре, 2003. Т. 1: Теоретико-методологічні та концептуальні засади поліцейського права та поліцейської деонтології. 1232 с.
3. Юридична енциклопедія: у 6 т. / за ред. Ю. Шемшученка (голова редкол.) та ін. К.: Укр. енцикл., 2004. Т. 6: Т – Я. 768 с.
4. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 р. URL: zakon1.rada.gov.ua.
5. Конституція України: Закон від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
6. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський статут) № 3-в/2001 від 11 липня 2001 р. Офіційний вісник України. 2001. № 28. Ст. 1267.
7. Гнатовский Н. Ратификация Римского статута Международного уголовного суда: позиция Украины. РЕМП. Спец. вып. СПб., 2003. С. 179–187.
8. Грищенко обсудил деятельность Международного уголовного суда. URL: <http://ura-inform.com/ru/politics/2012/04/04/grischenko-obsudildejatelnostmezhdunarodnogo-ugolovnogo-suda>.
9. Ukraine accepts ICC jurisdiction over alleged crimes committed between 21 November 2013 and 22 February 2014. URL: http://www.iccpi.int/en_menus/icc/press%20and%20media/press%20releases/Pages/pr997.aspx.
10. The Prosecutor of the International Criminal Court, Fatou Bensouda, opens a preliminary examination in Ukraine. URL: http://www.iccpi.int/en_menus/icc/press%20and%20media/press%20releases/Pages/pr999.aspx.